תפארת שלמה — לפרשת החודש

החודש כאשר שמענו כן עוד נחזה. דהנה אדם הראשון קודם החטא הי' במדריגת משה רבינו ויותר שפנים אל פנים דבר ד' אתו והי' רואה את הנשמע כמו במתן תורה. ואחר החטא נפל ממדריגה זאת. לזה אמר את קולך שמעתי בגן ואירא וכו'. והנה ידוע שבעת תיקון העולם בביאת משיחנו במהרה יוחזר הכל כבראשונה כמו שהי' אדם הראשון קודם החטא. ובזה פרשתי הפ' וקיים לנו מה שהבטחתנו ע"י צפניה חוזק בעת ההיא אביא אתכם וכו' כי אתן אתכם לשם ולתהלה וכו' בשובי את שבותיכם לעיניכם אמר ד'. שהנביא מפרש מה יהי' השם ותהלה. לזה אמר המדריגה הגבוה מכל הדברים לעיניכם אמר ד'. היינו שכל האמירות של הקב"ה יהיו רואים כמו במתן תורה וכל העם רואים את הקולות. ובאדם הראשון הי' זה נפילה גדולה שירד ממדריגת ראי' לשמיעה. ועכשיו גם זה אבדנו. ולזה בפ' התשובה הבטיחה התורה שנחזור למדריגת שמיעה. כמ"ש ושבת עד ד' אלהיך ושמעת בקולו שיהיו זוכים לשמיעה. ואח"כ נזכה לראי' כמ"ש ונראהו עין בעין בשוב ד' ציון וכו' ולזה אנו אומרים כאשר שמענו כן עוד נחזה. ומצינו בלשון הגמ' הוא ת"ש. ובלשון הזוהר תא חזי. שמבואר בהאר"י ז"ל שלעתיד יהי' נדרש כל התורה כולה עפ"י פירוש הזוהר. ולעתיד יהיו כל העם רואים את הקולות ולזה בלשון הזוהר כשדרש קבלה אמר תא חזי. ולזה הפי' בסיום התורה כתיב ולכל היד החזקה ולכל המורא הגדול אשר עשה משה לעיני כל ישראל שהיו רואים את הנשמע וז"פ ככל אשר עשה לך במצרים לעיניך. ובזה י"ל ויברך דויד את ד' לעיני כל הקהל דלכאו' אין לזה הבנה מהו הרבותא שמברך את ד' לעיני כל הקהל. אך בזה נכון מאד. שזה הכתוב מדבר לעתיד שאז יהיו כל הקהל רואים הדבורים שמברך דוד את ד'. וזה מעלה נפלאה לדוד ולכל ישראל שיהיו במדריגה זו שהיו במתן תורה יהי רצון שנזכה במהרה לזה. אמן: (מכי"ק)

פסחים דף ו' ע"א שואלין ודורשין בהלכות פסח קודם לפסח שלשים יום. הנ"ל לבאר בענין הלשון שואלין בהלכות פסח מהו הרמז בלשון שאלה. דהה כתיב אם על המלך טוב לתת את שאלתי ולעשות את בקשתי. יל"ד כפל הלשון מיותר. גם מה הפרש בין לשון שאלתי ובקשתי. אך הנה מבואר בזוהר הקדוש פ' ויקרא ע"פ שאל לך אות מעם ד' אלהיך שהוא לשון שאולה לשאול לו אות מאותיות שם הוי' ב"ה מבחי' דרגין עלאין או למטה ממנו ע"ש. כי הנה כן כתי' שאל נא לימים הראשונים. הרמז הוא כי כאשר נמשכים החסדים הראשונים העליונים לעולם הזה הנה הם רק בבחי' שאלה שאין קיימים לאח"כ וחוזרים מיד כמו השאלה ההדרא בעיני'. והנה זו היא השאלה מן דרגין עלאין להמשיכם למטה אך עוד כתי' מה ד' אלהיך שואל מעמך כי אם ליראה שהקב"ה שואל היראה מן הצדיקים ונותנו בתוך אוצרו. ואח"כ חוזרת השאלה לישראל כמ"ש יפתח ד' לך אוצרו הטוב וכו'. ובא אח"כ לישראל יראה נוספת על הראשונה. אף כי הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים היינו זה בתחלתו אבל אח"כ הבא לטהר מסייעין אותו. נמצא כי לפעמים יורדין דרגין עלאין

למטה בבחי' שאלה ולפעמים דרגין תתאין עולין למעלה בבחי' שאלה וזהו הנקרא עליונים למטה ותחתונים למעלה. והנה זהו שנקרא בחי' שאלה בבעלים ופטורין מן האונסין לבל יהי שום אונס על ישראל כמ"ש רשב"י יכול אני לפטור את כל העולם מן הדין. והנה לכך גם אסתר כשראתה שעת הדחק ההיא אמרה לפני הש"י אם על המלך טוב לתת את שאלתי הוא הורדת החסדים העליונים למטה שהיא בבחי' שאלה כנ"ל אז עי"כ יהי' מקום לעשות את בקשתי ממילא בכל טוב. וזהו הלשון שואלין ודורשין בהלכות פסח קודם לפסח כי אמנם הימים האלו של ר"ח ניסן הנם ימים המבורכין שהם הכלי מחזיק ברכה מוכנים לקבל כל טוב שהם ימי החסד כמבואר בספרים. אך צריך להמשיך עליהם מחסדים הראשונים למלא אותם ברכת ד' וזהו הנקרא שאלה מימים הראשונים כי כאן הבן שואל וזהו שאמרו שואלין קודם לפסח בהלכות פסח כנ"ל: